

Brüssel, 6. mai 2019
(OR. fr)

9013/19

LIMITE

TU 4

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Suhted Tuneesiaga – Vastuvõtmine: Euroopa Liidu seisukoht assotsiatsiooninõukogu viieteistkümnendaks istungiks (Brüssel, 17. mai 2019)

1. Mašriki ja Magribi töörühm on ELi–Tuneesia assotsiatsiooninõukogu viieteistkümnendat istungit silmas pidades välja töötanud Euroopa Liidu seisukoha, mis on esitatud järgmiselt:
 - I lisa: ELi avalduse kavand;
 - II lisa: päevakorra kavand.
2. Tingimusel et alaliste esindajate komitee ELi avalduse kavandi ja päevakorra kavandi kinnitab, palutakse nõukogul nimetatud tekstid oma järgmisel istungil päevakorra A-punktina käesoleva märkuse I ja II lisas esitatud kujul heaks kiita.

ELI–TUNEEsia ASSOTSIAtsIOONINõUKOGU VIIETEISTKÜMNES ISTUNG
(BRÜSSEL, 17. MAI 2019)

Euroopa Liidu avaldus

1. Euroopa Liit peab tervitatavaks assotsiatsiooniõukogu viieteistkümnendat istungit, mis võimaldab teha kõige kõrgemal tasemel kokkuvõtte ELi ja Tuneesia eripartnerluse ulatusest ja sügavusest.
2. EL peab seda jagatud väärtustel, võrdsusel ja vastastikusel austusel põhinevat partnerlust erakordselt oluliseks. Demokraatia kinnistamine Tuneesias on piirkondlikul tasandil suurepärase eeskuju, seda enam, et see toimub majanduslikult ja sotsiaalselt keerulises kontekstis. EL kinnitab taas oma pühendumust toetada Tuneesia rahva ja ametivõimude jõupingutusi demokraatliku õigusriigi väljakujundamisel ning turvalisema, jõukama ja õiglasema riigi loomisel.
3. Seoses sellega avaldab EL heameelt demokraatia kinnistamisel saavutatud edusammude üle, mis kajastuvad 2018. aastal toimunud kohalikes valimistes, ning julgustab Tuneesiat jõupingutusi jätkama, eelkõige rakendades kõik põhiseaduslikud sätted. Väga oluline on kaasata kodanikud suuremal määral riigi valitsemisse, suurendades nende osalemist sotsiaal-majanduslikus arengus ja tööhõives, kaasates eelkõige Tuneesia noori, naisi, haavatavaid rühmi ja ebasoodsas olukorras piirkondi. On asjakohane toonitada sotsiaal-majanduslike aspektide tähtsust: pikaajalisi poliitilisi edusamme on võimalik teha üksnes siis, kui nendega kaasnevad sama ulatuslikud majanduslikud edusammud.

4. Kuna Tuneesias toimuvad käesoleval aastal olulised valimised, on 2018. aastal kokku lepitud partnerluse ja 2016. aastal algatatud **noortepartnerluse strateegilised prioriteedid**¹ endiselt täiesti asjakohased. Neid prioriteete on põhjust praegu ellu rakendada rohkem kui kunagi varem, eelkõige majanduslike ja sotsiaalsete reformide kiirendamise näol. EL toetab neid reforme, täpsemalt ELi märkimisväärse rahalise panuse ning otseselt kodanikele suunatud ühisprojektide kaudu, eelkõige tööalase väljaõppe, akadeemilise vahetuse ja ettevõtluse toetamise valdkonnas.
5. Samuti kavatseb EL suurendada oma Tuneesiaga tehtava koostöö tulemuslikkust, et lahendada ühised julgeoleku- ja rändeprobleemid. Arvestades, et tegemist on ebastabiilse ja konfliktidest mõjutatud piirkonnaga, hindab EL Tuneesia aktiivset rolli piirkondlikus koostöös, eelkõige seoses Liibüa kriisiga, ja Tuneesia toetust missioonile EUBAM Libya, ning kavatseb jätkata Tuneesiaga sellealast dialoogi.
6. Tuletades meelde naabruspoliitika ühise vastutuse ja diferentseerimise põhimõtteid, kavatseb EL ära kuulata oma Tuneesia partneri prognoosid, kuidas eripartnerlust Tuneesiaga veelgi edasi arendada.

Poliitilised ja valdkondlikud dialoogid

7. Seda, millist tähtsust EL ja Tuneesia oma eripartnerlusele omistavad, näitasid järgmised visiidid: komisjoni presidendi visiit Tunisesse 2018. aasta oktoobris, Tuneesia valitsusjuhi visiit Brüsselisse 2018. aasta aprillis, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi visiit Tunisesse 2019. aasta märtsis ning Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste voliniku mitmed visiidid. Need visiidid andsid poliitilise impulsi sagedasele suhtlusele kõigis tegevusvaldkondades.

¹ Prioriteedid põhinevad Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni teatisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning Tuneesia arengukaval aastateks 2016–2020. Nende prioriteetide eesmärk on kaasav ja kestlik sotsiaal-majanduslik areng, demokraatia, hea valitsemistava ja inimõigused, rahvaste lähenemine, liikuvus ja ränne, samuti julgeolek ja terrorismivastane võitlus.

8. Kõnealusel suhtlusel oli ka tõhustatud parlamentaarne mõõde, eelkõige parlamentaarse ühiskomisjoni korraldamise näol 2018. aasta juulis. See mõõde ka on üks ELi ja Tuneesia eripartnerluse peamisi elemente.
9. Korrapärane kolmepoolne dialoog kodanikuühiskonnaga näitab ka ELi ja Tuneesia pühendumist partnerluse osalusel põhinevale lähenemisviisile. ELil on heameel, et enne partnerluse raames istungite ja kohtumiste korraldamist peetakse sellist regulaarset kolmepoolset dialoogi, kuhu on kaasatud kodanikuühiskond.
10. Juulis 2018 juhtis Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste volinik Euroopa ja rahvusvaheliste finantsasutuste kõrgetasemeliste esindajate seni suurima delegatsiooni visiiti, mis näitas nende ühist pühendumust Tuneesiat toetada. Selle algatuse tulemusena on järgmine ühine visiit kavas 2019. aasta juulis.
11. Jätkunud on arvukad valdkondlikud dialoogid, eelkõige allkomisjonide ja ELi rahastatavate koostööprogrammide raames. EL on valmis arutama Tuneesia poolega allkomiteede võimalikku läbivaatamist ja ajakohastamist, mida võiks kinnitada assotsiatsiooninõukogu 2020. aasta otsusega.
12. Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning Tuneesia välisministri ühisalgatusel võttis Euroopa välisteenistus uue **diplomaatide vahetust** käsitleva halduskokkuleppe raames praktikale Tuneesia diplomaate. Euroopa Parlamendi ja Euroopa välisteenistuse egiidi all sai teoks ka 20 Tuneesia diplomaadi visiit. EL on valmis toetama Tuneesiat diplomaatilise akadeemia arendamisel.

13. EL tervitab **Euroopa välis teenistuse ja Tuneesia välisministeeriumi vahelise täiendava mitteametliku ja paindliku platvormi** loomist, eelkõige selleks, et tõsta veelgi esile eripartnerluse raamistikku kuuluvate meetmete mõju ja kasu kodanikele.
14. Kahepoolne poliitiline dialoog on jätkunud ning näidanud seisukohtade lähenemist paljude ühiste probleemide suhtes. Piirkondlikul tasandil on konsultatsioonid Euroopa-Vahemere piirkonna foorumitel (Vahemere Liit, 5 + 5) **kasvavate piirkondlike probleemide** tõttu üha olulisemad. EL peab tervitatavaks Tuneesia selleteemalisi algatusi ning Tuneesia eesistumist Araabia Riikide Liigas ja märtsikuus Tunises Araabia tippkohtumise korraldamist, kuhu kutsuti ka liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident. Liit toetab oma Tuneesia partneri jõupingutusi, eelkõige toetades ÜRO vahendustegevust poliitilise kokkuleppe saavutamiseks Liibüas.
15. EL peab tervitatavaks **head koostööd** oma Tuneesia partneriga mitmepoolsetel foorumitel, näiteks ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee raames seoses temaatiliste resolutsioonidega naiste õiguste ja moratooriumiga surmanuhtlusele, samuti Tuneesia osalemist algatuses „Réalisations positives dans le domaine des droits de l'Homme“ (Positiivsed saavutused inimõiguste valdkonnas) ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee istungjärgul 2018. aasta septembris.

Noortepartnerlus

16. EL kinnitab taas oma toetust **Tuneesia-ELi noortepartnerlusele**, mille käivitasid 2016. aastal Tuneesia Vabariigi president ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident. EL pakub konkreetset toetust püüdlustele suurendada noorte tuneeslaste tööhõivet ja tööalast konkurentsivõimet. EL toetab ka erinevaid algatusi selles valdkonnas, sealhulgas idufirmade toetamist ja mikrokrediidi andmist. Programmi „Erasmus +“ tugevdamine võimaldab laiendada koolitusvõimalusi, noorte liikuvust, arendada partnerlusi asutuste vahel ja võtta meetmeid vastuvõtvate struktuuride suutlikkuse suurendamiseks. Assotsiatsiooninõukogu kohtumisel allkirjastatava uue programmi „EU4Youth“ keskmes on kõige ebasoodsamas olukorras olevate noorte majanduslik, sotsiaalne ja poliitiline kaasamine.

17. EL jätkab noorte jaoks tulevikuperspektiivi pakkuvate algatuste esitamist, toetades Tuneesia kõrgharidussüsteemi arengut, et suurendada noorte kõrgkooli lõpetanute tööalast konkurentsivõimet ja võimaldada lühiajalisi ametialaseid koolitusi.

Kaasav ja kestlik sotsiaal-majanduslik areng

18. Ebakindlas sotsiaal-majanduslikus olukorras, millele on iseloomulik(da iseloomustavad) noorte (eriti kõrgkooli lõpetanud noorte) töötuse kõrge tase ning suured piirkondlikud ja sotsiaalsed erinevused, on Tuneesia ja ELi vahelise koostöö peamine eesmärk aidata kaasa **Tuneesia majanduse elavdamisele**, selle konkurentsivõimesuurendamisele, mitmekesistamisele ning selle kaasavamaks ja jätkusuutlikumaks muutmisele kooskõlas rahvusvaheliste keskkonna ja kliimamuutustega võitlemisega seotud kohustustega.
19. Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste eest vastutava voliniku juhitud ühine missioon 2018. aasta juulis võimaldas kindlaks teha rea prioriteetseid meetmeid Tuneesia ametivõimude võetud kohustuste hulgas, mille eesmärk on jätkata eelarve konsolideerimise ja avaliku sektori reformimise jõupingutusi, vabastada finants- ja erasektori kasvupotentsiaal ning parandada kõige haavatavamate tuneeslaste kaasamist ja kaitset. Nende prioriteetsete reformide rakendamine aitab täielikult kaasa sellise eesmärgi saavutamisele. Missiooni järelmeetmetega tegelevad ELi delegatsioon Tunis ja osalevate institutsioonide esindused tihedas koostöös Tuneesia valitsusega, aga neid käsitletakse ka olulistel rahvusvahelistel kohtumistel.

20. EL toetab täielikult oma partneri jõupingutusi ärikliima parandamiseks. Idufirmade seaduse ja valdkondlike strateegiate (nt käsitöönduse, ettevõtluse või turismi edendamiseks) vastuvõtmine on edasimineku selles suunas. EL julgustab Tuneesia partnerit tegema täiendavaid edusamme siseturu liberaliseerimisel, lihtsustama menetlusi ning parandama mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele ning tegema edusamme rahandusliku kaasamise riikliku strateegia rakendamisel. 2016. aasta investeerimisseaduses sätestatud liberaliseerimismeetmete tõhus rakendamine aitaks oluliselt suurendada välisinvesteeringuid.
21. EL toetab makromajanduslikku stabiilsust ning majandusreforme ja riigi rahanduse tugevdamist, mis on jätkusuutliku majanduskasvu võtmeks. EL pakub olulist tuge, eelkõige makromajandusliku finantsabi kaudu, ning julgustab Tuneesiat rakendama selle raames kokku lepitud reformikava. Sellega seoses tervitab EL eelkõige jaanuari lõpus vastu võetud eelarvet käsitlevat alusseadust ja 16. aprillil vastu võetud ning kontrollikoja eesõigusi ja korraldust reguleeriva alusseaduse eelnõu, mis võimaldab seadustada selle institutsiooni sõltumatuse.
22. EL toetab ka Tuneesia jõupingutusi sotsiaalvaldkonnas, eelkõige selleks, et töötada välja **sotsiaalse kaasamise ja vaesuse leevendamise** strateegia ning **tööhõive**strateegia. EL märgib, et kaasav sotsiaalne dialoog on kasulik ühiskonnas rahu edendamiseks.
23. Sellega seoses tuleb EL samuti meelde, kui oluline on programm „Compact with Africa“, et suurendada erasektori investeeringuid, toetada töökohtade loomist ja vaesuse vähendamist, ning ergutab Tuneesiat seda protsessi aktiivselt edendama.
24. EL rõhutab kõigi sidusrühmade jagatud vastutust tegevuskava 2030 rakendamisel, sealhulgas riiklikul ja kohalikul tasandil, samuti avaliku halduse kõigil tasanditel, vastutust, mis on erasektoril ja investoritel, sotsiaalpartneritel, teadusringkondadel ja kodanikuühiskonnal.

25. EL tervitab läbirääkimiste jätkumist **põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu** üle, mille eesmärk on edendada ajakohastamist, jätkata reforme ja hoogustada töökohtade loomist tänu paremale integreerumisele Euroopa turuga. Järgmised läbirääkimisvoorud on otsustava tähtsusega nende läbirääkimiste võimalikult kiireks lõpuleviimiseks. Lisaks on ELi toetus põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu läbirääkimiste protsessile märkimisväärne ja täiendab käimasolevat valdkondlikku koostööd mitmesugustes asjakohastes valdkondades (nt põllumajandus, tööstus, teenused) ning samuti konkurentsi- ja eksporditoetusprogrammi. Euroopa Liit julgustab Tuneesiat korrapäraselt konsulteerima oma kodanikuühiskonnaga läbirääkimiste seisu küsimuses.
26. EL kordab oma nõudmist, et 2018. aasta novembris Tuneesia poolt kehtestatud **kaubandust piiravad meetmed**, mis on vastuolus eripartnerlusega, tuleks võimalikult kiiresti kaotada. Need meetmed, mis on vastuolus assotsiatsioonilepinguga ja Tuneesia võetud kohustustega Maailma Kaubandusorganisatsioonis, mõjutavad esmajärjekorras Euroopa tooteid, hoolimata suhteliselt stabiilsest ja tasakaalustatud kaubandusbilansist ELi ja Tuneesia vahel.
27. Edusammud **valdkondlikus koostöös** näitavad mõlema poole pühendumust, eelkõige seoses **kliimaküsimuste** või temaatilise struktureeritud dialoogi käivitamisega, et määratleda prioriteedid uue **keskkonnaalase** programmi jaoks. EL tervitab **transpordialase** koostöö hoogustamist ja poolte kokkulepet vahetada rohkem häid tavasid ja teadmisi sellistes valdkondades nagu liiklusohutus. Viidates Euroopa – Vahemere piirkonna lennunduslepingu läbirääkimiste lõpuleviimisele, teeb EL kõik endast oleneva, et leping võimalikult kiiresti allkirjastada. See leping võimaldab aidata kaasa turismisektori taastumisele ja ergutab ELi-Tuneesia majanduslikku integratsiooni. Euroopa Liit tunnistab, kui oluline on elektrivõrkude sidumise projekt (ELMED) Tuneesia energiapoliitika kontekstis ja Tuneesia integreerimisel Euroopa – Vahemere piirkonna elektriturule, samuti selle potentsiaal tihendada sidemeid meie kahe piirkonna vahel.

28. EL tervitab head koostööd **teadusuuringute ja innovatsiooni** valdkonnas, eelkõige programmi „Horisont 2020“ raames, millega Tuneesia on liitunud, või **aruka spetsialiseerumise** kontekstis, ning toetab jätkuvalt Tuneesia teadussüsteemi ja ettevõtluskeskkonda, et saavutada veelgi suurem majanduslik ja sotsiaalne mõju.
29. EL tervitab Tuneesia jõupingutusi 2018. aastal võetud kohustuste, sealhulgas nende kahe maksusüsteemi muudatuste rakendamiseks, mida peeti kahjulikuks maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu koostamisel. Nõukogu 12. märtsi 2019. aasta otsus jätta Tuneesia välja kõnealuste jurisdiktsioonide võetud kohustuste seiret käsitlevate järelduste II lisast on kõigi nende jõupingutuste tulemus. EL, kes Tuneesiat kõnealuses rakendamisprotsessis toetas, on selle tulemusega rahul.

Demokraatia, hea valitsemistava ja inimõigused

30. Demokraatia, hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtete tugevdamine, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning kodanikuühiskonna rolli tugevdamine on ühistel väärtustel põhineva Tuneesia ja ELi partnerluse peamised tugisambad. EL väljendab heameelt selle üle, et **6. mail** 2018 toimusid edukalt **kohalikud valimised**, kuhu EL lähetas Tuneesia ametivõimude kutsel valimiste vaatlusmissiooni, kes esitas soovitusi. Need valimised on oluline etapp Tuneesia demokraatia tugevdamises ja põhiseaduses ette nähtud detsentraliseerimise protsessis.

31. Sellega seoses on EL kindlalt pühendunud **detsentraliseerimise** protsessi toetamisele, tehes omavalitsustele kättesaadavaks üle 175 miljoni euro avaliku infrastruktuuri ja kommunaalteenuste rakendamiseks; kohalike haldusasutuste ja uute valitud esindajate suutlikkuse suurendamiseks; ning riigi detsentraliseeritud teenuste (nagu haridus ja tervishoid) toetamiseks. EL on võtnud kohustuse jätkata Tuneesia sellesuunaliste jõupingutuste toetamist, eelkõige pakkudes tuge riigi sisepiirkondadele ja kohaliku omavalitsuse seaduse tõhusaks rakendamiseks. EL innustab Tuneesiat andma kohalikele omavalitsustele asjakohased vahendid, et nad saaksid oma uusi pädevusi täielikult teostada.
32. Kaasamisel ja osalemisel põhinev lähenemisviis on demokraatia tugevdamise protsessi oluline Tuneesiale iseloomulik element. EL toetab jätkuvalt kodanikuühiskonna suutlikkust, pöörates erilist tähelepanu kohalikule tasandile, et toetada detsentraliseerimise protsessi.
33. EL tunneb heameelt sõltumatu kõrgeima valimiskomisjoni kutse üle osaleda vaatljana **parlamendi- ja presidendivalimistel**, mis on Tuneesia demokraatia tugevdamisel olulised teetähised. EL tervitab pakutud võimalust seda protsessi toetada, nagu ta seda tegi ka eelmistel valimistel.
34. **Konstitutsioonikohtu loomine** on endiselt üks peamisi prioriteete, nagu ka kõigi põhiseaduses ette nähtud **sõltumatute asutuste** tegelik loomine. EL jätkab oma partneri jõupingutuste toetamist selle olulise ülesande lõpuleviimisel. Õigusreformi tugiprogrammi kolmanda etapi rakendamine on ELi jaoks endiselt üks peamisi prioriteete. EL jälgib tähelepanelikult **üleminekuperioodi õigusemõistmise protsessi** Tuneesias.
35. EL tunneb heameelt selle üle, et Tuneesias on võetud vastu seadus **rassilise diskrimineerimise** kõigi vormide likvideerimise kohta ning et presidendi juures tegutseva individuaalsete vabaduste ja võrdõiguslikkuse komisjoni (COLIBE) esitatud ettepanekud on käivitanud arutelud **üksikisiku vabaduste** teemal. Nende ettepanekute hulka kuuluvad meeste ja naiste võrdõiguslikkuse küsimus pärimisel, homoseksuaalsuse dekriminaliseerimine ja surmanuhtluse kaotamine.

36. EL toetab oma partneri jõupingutusi **korruptsiooni ja pettuse vastases võitluses**, sealhulgas riiklikule korruptsioonivastase võitluse asutusele antava toetuse kaudu, ning ergutab selle asutuse tegevust konkreetselt käivitama. EL tunneb heameelt korruptsiooni, ebaseadusliku rikastumise ja huvide konflikti vastase õigusraamistiku (varadeklaratsioon, korruptsioonist teatamise seadus ja rikkumisest teatajate kaitse) vastuvõtmise üle ning julgustab Tuneesiat seda õigusraamistikku rakendama. EL innustab oma partnerit viima lõpule Euroopa Nõukogu riikide korruptsioonivastase ühendusega (GRECO) liitumise protsessi ja selle seaduse vastuvõtmise protsessi, mis tagab kontrollikoja sõltumatuse ja majandusliku autonoomia.
37. Tuneesial on piirkonnas üks kõige liberaalsemaid õigusraamistikke **ühinemisvabaduse** valdkonnas, mida on oluline säilitada, eelkõige seoses äsja kavandatud ettevõtlusregistriga.
38. EL teeb ettepaneku veelgi enam arendada koostööd **isikuandmete kaitse õiguse** valdkonnas, et hõlbustada Tuneesia uute õigusaktide ühtlustamist Euroopa Liidu õigusaktidega, millest on kasu majandussuhetes ja julgeolekualases koostöös.
39. EL tervitab asjaolu, et **inimõiguste austamine julgeoleku valdkonnas** on koostöö üks eesmärgi, eelkõige julgeolekusektori reformimise ja moderniseerimise kontekstis. Olulisteks edusammudeks on töö alustamine, et aidata igas kinnipidamisasutuses luua kutse-eetika komisjon ja eetikakomisjonid. EL tuleb meelde piinamisvastase komitee soovitusi, sealhulgas piinamise kui kuriteoliigi määratluse kohta.
40. EL leiab, et **ühisürituste korraldamine** on suurepärane vahend koostööks ning teadlikkuse tõstmiseks ühistest eesmärkidest ja väärtustest. Sellele koostööle annaks veel ühe mõõtme seminar, mis korraldatakse Tunises koos Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ja mille eesmärk on suurendada teadlikkust ja tugevdada õigusvaldkonna erialade suutlikkust piirkonnas.

Rahvaste lähenemine, liikuvus ja ränne

41. EL kordab taas, kui oluliseks ta peab Tuneesiaga koostööd seoses rände koordineeritud haldamisega integreeritud lähenemisviisi raames. Kõnealune koostöö jätkus privilegeeritud partnerluse ja liikuvuspartnerluse raames ning seda iseloomustab kontaktide intensiivistumine kõrgemate ametnike tasandil.
42. EL jätkab **ebaseadusliku rände algpõhjustega** tegelemist, muu hulgas toetades algatusi, millega pakutakse tulevikuperspektiive noortele ning töövõimalusi ebasoodsas olukorras olevates piirkondades ja aladel. ELi välisinvesteeringute kava raames on Tuneesiasse kavandatud tootlikud investeeringud.
43. **Välismaal elavad tuneeslased** võiksid anda otsustava panuse ebaseadusliku rändega seotud riskide selgitamisse. Samuti on neil oluline roll, et stimuleerida Tuneesiasse uuenduslike investeeringute tegemist. ELi rahastatud projektide eesmärk on kaasata paljudes ELi riikides elavaid tuneeslasi, et nad panustaksid oma annete ja oskustega Tuneesia arengusse ettevõtluse kaudu, kasutades innovaatilisi ja suure lisaväärtusega projekte.
44. **Tagasivõtulepingute ja viisalihtsustuslepingute üle peetavate läbirääkimiste** hea edenemine on mõlemale poolele kasulik. Seda vastastikku kasulikku partnerlust silmas pidades on EL lõpule viinud olulise töö vastusena Tuneesia partneri taotlusele ja koostöös liikmesriikidega, et tagada koostoime viisalihtsustuslepingu ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu vahel. Eesmärk on endiselt viia tehnilised läbirääkimised lõpule järgmise vooru ajal juunis, et Tuneesiast saaks piirkonna esimene riik, kes ELiga sellised lepingud allkirjastab, tehes seda võimaluse korral 2019. aastal.

45. EL tervitab **akadeemiliste vahetuste ja liikuvustoetuste mitmekordistumist ning sidemete tugevdamist** Euroopa ja Tuneesia kunstnike, loovisikute ja kultuurivaldkonnas tegutsejate vahel. EL tunneb heameelt noortele tuneeslastele pakutud uute võimaluste üle, eeskätt võimaluse üle osaleda Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses või täiendada oma õppeperioode Euroopas 2–12 kuud kestvate tööpraktikaga programmi „Erasmus +“ raames. See kogemus on näide heast tavast liikuvuse valdkonnas ning EL ja Tuneesia võiksid kasutada sama lähenemisviisi ka muudes valdkondades, näiteks kutseõppes.
46. Tõhustatud on **seadusliku rände head juhtimist**, tehes seda tihedas koostöös liikmesriikidega ja austades nende riiklikke pädevusi, eelkõige on käivitatud seadusliku rände katseprojektid ja lõimitud rändajad paremini vastuvõtjariikidesse. EL kordab oma pakkumist jätkata Tuneesia vajaduste ühist analüüsi ja teha tööd Euroopa Koolitusfondiga koostöö tugevdamiseks, eeskätt selleks, et parandada kutsevalifikatsioonide tunnustamist, samuti hädaolukorra usaldusfondi ja liikuvuspartnerluse rahastamisvahendi raames, austades seejuures liikmesriikide riiklikke pädevusi. EL rõhutab konkreetset kasu, mida see liikmesriikide ja Tuneesiaga tihedas partnerluses tehtav töö noortele tuneeslastele annab. **Tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas tehtav koostöö** on osaliselt edenenud, sealhulgas Tuneesiasse tagasi pöördunud rändajate jätkusuutliku sotsiaal-majandusliku taasintegreerimise toetamise kaudu. Seda koostööd tuleks veelgi tugevdada, eeskätt mis puudutab konsulaarkoostööd ning konkreetsemalt konsulaadi reisirubade kindlakstegemist ja väljastamist. EL toetab nende tagasipöörduvate tuneeslaste taasintegreerimise mehhanismi loomist, keda majutavad Tuneesia bürood välismaal.

47. EL jätkab oma partneri toetamist, et **riigist ebaseaduslikke lahkumisi ära hoida** ranniku- ja merekontrollide tugevdamise kaudu ning kutsub üles olulise integreeritud piirihaldusprojekti kiiresti rakendama. Veel üks prioriteet on teha rohkem koostööd **rändajatega kaubitsemise ja smugeldajate võrgustike** vastu. Sellega seoses tuleb EL meelde liikmesriikidega toimuvate partnerluste rahastamisvõimalusi, eelkõige suutlikkuse suurendamiseks.
48. EL tuleb meelde oma valmisolekut toetada Tuneesiat selle **riikliku rändestrategie** viimistlemisel, mis hõlmab ka varjupaiga- ja rahvusvahelise kaitse küsimusi, ning asjakohase õigusraamistiku rakendamisel. Praeguses etapis ei ole see strateegia veel lõpuni viimistletud, sealhulgas eelkõige varjupaigaõigust käsitlev seadus, mida on ette valmistatud alates 2011. aastast.

Julgeolek ja terrorismivastane võitlus

49. ELil ja Tuneesial on ühiseid julgeolekuga seotud väljakutseid, mis vajavad kooskõlastatud meetmeid, mille puhul austatakse demokraatlikke väärtusi ja inimõigusi. Julgeolekut ja terrorismivastast võitlust käsitlev ELi ja Tuneesia dialoogi järgmine istung toimub 12. juunil 2019 ning võimaldab kõnealuseid väljakutseid üksikasjalikumalt arutada. EL toetab oma partneri jõupingutusi riikliku terrorismivastase võitluse strateegia rakendamisel, eelkõige õigusaktide ning julgeoleku- ja õigusasutuste ajakohastamise tugevdamise kaudu, austades seejuures demokraatlikke väärtusi. EL peab tervitatavaks **reformide ja julgeolekusektori ajakohastamise tugiprogrammi** juhtimissüsteemi loomist ning pöörab erilist tähelepanu politseieetika ja julgeolekujõudude vastutuse küsimusele.
50. Jätkus koostöö terrorismivastase võitluse riikliku komisjoniga, eelkõige toimusid seminarid ja kogemuste vahetamised, sealhulgas piirkondlik seminar teadusuuringute panuse kohta terrorismivastasesse võitlusse Magribi piirkonnas ja Euroopas.

51. EL toetab Tuneesia püüdlusi töötada välja **terviklik vägivaldse äärmusluse ja radikaliseerumise ennetamise poliitika** ning peab oluliseks kogemuste vahetamist ühist huvi pakkuvatel teemadel, nagu vanglates toimuva radikaliseerumise ennetamine, noorte seas toimuv ennetustegevus või välisvõitlejate tagasipöördumine. EL väljendab heameelt radikaliseerumisvastase teadlikkuse suurendamise võrgustikuga toimuva järgmise seminari üle. Kuna Tuneesial on kavas rakendada **terrorismiohvrite abistamise ja kaitse poliitikat**, on EL ka valmis toetama ja süvendama kogemuste vahetamist nendes valdkondades.
52. **Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastane võitlus** on ühine prioriteet. ELi ja selle liikmesriikide toetused on eelkõige olnud suunatud Tuneesia ja rahapesuvastase töökonna vahel kokku lepitud tegevuskava rakendamisele. Eesmärk on, et Tuneesia täidaks oma kohustusi ning et Tuneesia saaks võimalikult kiiresti kustutada nii rahapesuvastase töökonna kui ka ELi nimekirjast.
53. EL toetab **kriminaaltulu jälitamise talituse** loomist Tuneesias, et hõlbustada kriminaaltulu tuvastamist ja avastamist, parandada jälitamissüsteemi tõhusust ning soodustada Tuneesia ja liikmesriikide kriminaaltulu jälitamise talituste vahelist koostööd. Sel eesmärgil teeb EL ettepaneku koostööd tihendada.
54. Jätkunud on koostöötegevus **organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse** valdkonnas. Võitlus **väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse** vastu on ühine prioriteet ning EL peab vajalikuks teha selles valdkonnas rohkem koostööd. Samuti tuleks teha rohkem edusamme **uimastivastase võitluse** alases koostöös. Selleks kutsub EL Tuneesiat üles osalema piirkondlikus programmis ning arendama edasi oma sidemeid Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusega.

55. Mõlema poole huvides on **tugevdada Tuneesia koostööd pädevate ELi ametitega**. EL kordab oma pakkumist tehniliste koosolekute korraldamiseks, et valmistada ette läbirääkimisi isikuandmete vahetamist käsitleva lepingu sõlmimiseks Europol ja Tuneesia vahel. EL avaldab samuti heameelt positiivsete arengute üle **koolitustegevuses**, pidades eelkõige silmas peamiselt riiklikule julgeolekule suunatud CEPOLi koolitustegevust ning Euroopa eripolitseiüksuse koolitustegevust seoses Tuneesia kaitsevägega.
56. Tuneesia osalemine tihedas koostöös ELi/liikmesriikidega on võimaldanud edusammude tegemist **lennundusjulgestuse** valdkonnas. Seda osalemist tuleb jätkata, võttes arvesse jätkuvaid väljakutseid selles valdkonnas.
57. EL kavatseb jätkata täielikku osalemist **G7+7 rühmas**, mis tegeleb Tuneesia peamiste partnerite vahelise koordineerimisega. Sellega seoses on EL radikaliseerumisvastase võitluse töörühma kaasesimees koos Madalmaadega ning terrorismivastase võitluse töörühma kaasesimees koos Prantsusmaaga.
58. **Piirijulgeoleku riikliku strateegia rakendamise toetamine** on koostöövaldkond, mida võiks edasi arendada. Samuti märgib EL, et **kaitsealases** koostöös on praeguses etapis saavutatud veel vähe edusamme.
59. EL tunneb heameelt märkimisväärsede edusammude üle Euroopa kodanikukaitse mehhanismi kaudu tehtavas koostöös **riskide ja katastroofide ohjamisel ja ennetamisel**. Tuneesia on esimene lõunanaabruse riik, kes vabatahtlikuna osaleb vastastikuses hindamises. Sellel koostööl on konkreetne mõju selle objektiks olevatele omavalitsustele ja kodanike kaitsele.

Kokkuvõte

60. Pikaajalisi poliitilisi edusamme on võimalik teha üksnes siis, kui nendega kaasnevad sama ulatusega sotsiaal-majanduslikud edusammud ning kui kõik Tuneesia kodanikud leiavad, et edusammud on positiivsed.

61. Ületades 29. septembri 2016. aasta ühisteatistes sätestatud eesmäärke, kaasnesid intensiivsete arengutega ELi ja Tuneesia suhetes 2018. aastal Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi seninägematud rahalised kohustused, mis praeguse mitmeaastase finantsraamistiku toetustena ületavad 305 miljonit eurot, et aastatel 2017–2020 toetada selliseid olulisi valdkondi nagu innovatsiooni ja idufirmade ökosüsteem, noored, taastuvenergia ja energiatõhusus, turismi mitmekesistamine ja vaesemate linnaosade renoveerimine. Sellele summale lisanduvad kuni 2020. aastani kavandatud toetuse raames ka temaatilised eelarveread ja piirkondlikud programmid, milles Tuneesia osaleb.
62. ELi toetus Tuneesiale on pikaajaline ning EL on täielikult valmis jätkama märkimisväärse rahalise panuse andmist, et toetada Tuneesia pühendumust jätkata vajalike struktuurireformide elluviimist, mida on vaja majanduskasvu ja töökohtade loomise taaskäivitamiseks ning demokraatliku konsolideerimisprotsessi jätkamiseks. Oluline on ka ELi ja liikmesriikide meetmete vastastikune täiendavus partnerluse prioriteetsetes valdkondades. Nende elementide hulka kuuluvad mestimisprojektid, mis kujutavad endast liikmesriikide ja nende ametiasutuste märkimisväärset panust ning väärivad esiletõstmist.
63. Tehtud edusammud loovad tugeva aluse partnerluse edasiseks arenguks. EL on jätkuvalt täielikult pühendunud arutelule **2020. aasta järgsete suhete** üle, et muuta konkreetseks mõlema poole püüdlused lähenemise süvendamiseks. Euroopa naabruspoliitika isevastutuse ja diferentseerimise vaimus teeb EL ettepaneku ühise protsessi käivitamiseks, et töötada 2020. aasta lõpuks välja ühine visioon järgmise kümnendi suhetest ja sõnastada strateegilised prioriteedid.
-

**15e SESSION DU CONSEIL D'ASSOCIATION UE-TUNISIE
(BRUXELLES, LE 17 MAI 2019)**

Projet d'ordre du jour

1. Adoption de l'ordre du jour
 2. Adoption du procès-verbal du 14ème Conseil d'association UE-Tunisie (15 mai 2018)
 3. Échange des déclarations écrites de l'UE et de la Tunisie
 4. Avancées dans la consolidation du Partenariat privilégié et prochaines étapes
 5. Dialogue politique sur des sujets d'intérêt commun¹
-

¹ Point traité lors de la partie informelle.